

21. andragoški kolokvij in sklepni dogodek projekta EPUO **Neformalno izobraževanje odraslih kot strategija odzivanja na spremembe**

3. in 4. oktober 2017

Stavba Vertikala (Pipistrel Vertical Solutions), Vipavska cesta 2, Ajdovščina

Izzivi neformalnega izobraževanja za trajnostno prilagajanje na spremembe

Dr. Darja Piciga
Ministrstvo za okolje in prostor

Sofinancirja:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

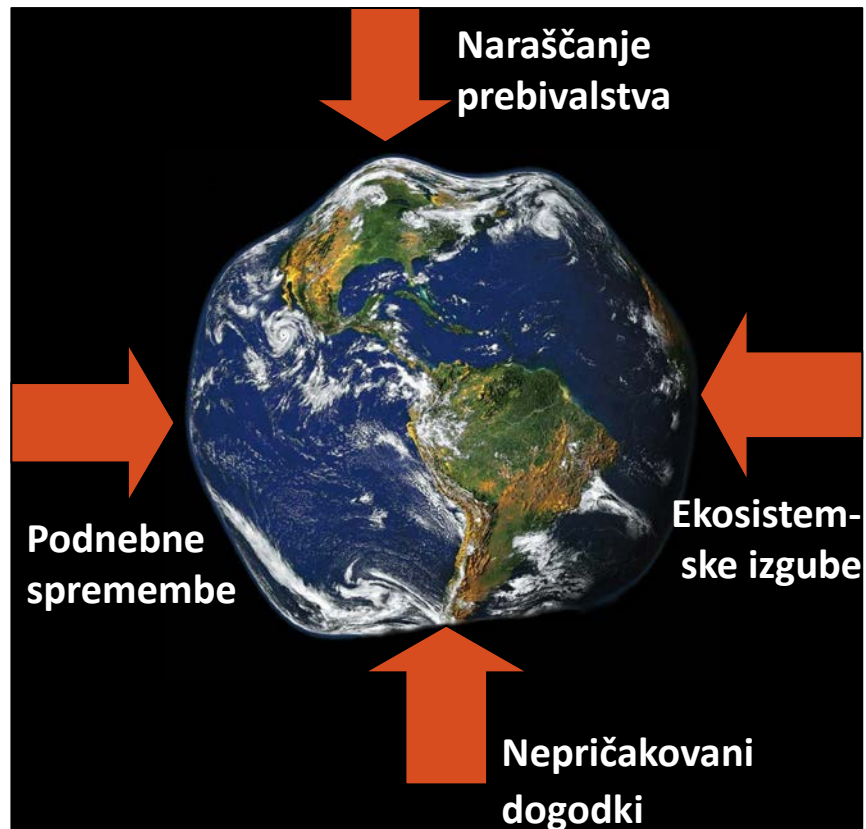
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

S podpora
programa Erasmus+
Evropske unije

DODATEK

**Ne gre samo za
podnebne
spremembe.
In tudi ne samo za
okolje.**

Sestali smo se v času izjemnih izzivov na področju trajnostnega razvoja. Milijarde ljudi še vedno živijo v revščini in nimajo možnosti dostojnega življenja. Neenakost znotraj držav in med državami narašča. ...

Velik problem je brezposelnost, zlasti med mladimi. Mednarodne grožnje zdravju, vse pogostejše in vse hujše naravne nesreče, naraščanje števila spopadov, nasilni ekstremizem, terorizem ter z njimi povezane

*humanitarne krize in prisilno razseljevanje bi utegnili ogroziti napredek zadnjih desetletij. Izčrpavanje naravnih virov in neugodne posledice vse slabšega stanja okolja, ...
Podnebne spremembe so eden največjih izzivov našega časa ...*

*Ogroženo je preživetje številnih družb in
bioloških podpornih sistemov na Zemlji.*

**UNITED NATIONS
SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
SUMMIT 2015**
25-27 SEPTEMBER

SPREMENIMO SVET: AGENDA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ DO LETA 2030

Splošni in konkretni cilji bodo prihodnjih petnajst let spodbujali delovanje na področjih, ki so življenjskega pomena za človeštvo in Zemljo: 5 Ps (People, Planet, ...)

Ljudje

Odločeni smo odpraviti vse oblike in razsežnosti revščine in lakote ter zagotoviti, da bodo vsi ljudje lahko dostojno, enakopravno **in v zdravem okolju** izkoriščali svoje danosti.

Zemlja

Odločeni smo obvarovati naš planet pred uničenjem, tudi z vzdržno porabo in proizvodnjo, trajnostnim ravnanjem z naravnimi viri in nujnimi ukrepi glede podnebnih sprememb, tako da bo Zemlja lahko zadovoljevala potrebe današnje in prihodnjih generacij.

Blaginja

Odločeni smo zagotoviti, da bodo vsi ljudje živeli človeka vredno življenje v blaginji ter da bo **gospodarski, družbeni in tehnološki napredek v sozvočju z naravo.**

Mir

Odločeni smo spodbujati miroljubno, pravično in vključujočo družbo, v kateri ne bo ne strahu ne nasilja. Trajnostni razvoj ni mogoč brez miru in mir ni mogoč brez trajnostnega razvoja.

Partnerstvo

Odločeni smo zagotoviti sredstva za izvedbo programa s prenovljenim globalnim partnerstvom za trajnostni razvoj, v duhu okrepljene solidarnosti po vsem svetu, s posebnim poudarkom na potrebah najrevnejših in najbolj občutljivih ter s sodelovanjem vseh držav, vseh deležnikov in vsega človeštva.

	Cilj 1. Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MDDSZ ter MZZ)</i>
	Cilj 2. Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MKGP, MZ ter MZZ)</i>
	Cilj 3. Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MZ ter MZZ, tudi MZI)</i>
	Cilj 4. Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MIZŠ, MDDSZ ter MZZ)</i>
	Cilj 5. Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MDDSZ, MZ ter MZZ)</i>
	Cilj 6. Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MOP ter MZZ)</i>
	Cilj 7. Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MZI ter MZZ)</i>
	Cilj 8. Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MGRT, MDDSZ, MF ter MZZ)</i>

	Cilj 9. Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MGRT, MZI, MF, MIZŠ, MJU ter MZZ)</i>
	Cilj 10. Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med državami <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MDDSZ, MF, (MNZ) ter MZZ)</i>
	Cilj 11. Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MZI, MOP, MK, MDDSZ ter MZZ)</i>
	Cilj 12. Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in uporabe <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MGRT, MOP, MKGP, MJU ter MZZ)</i>
	Cilj 13. Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam* <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MOP, MIZŠ ter MZZ)</i> <i>* Ob priznavanju, da je najpomembnejši mednarodni medvladni okvir za pogajanja o skupnem odzivu na podnebne spremembe Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja.</i>
	Cilj 14. Ohranjati in trajnostno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MOP, MKGP ter MZZ)</i>
	Cilj 15. Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MOP, MKGP ter MZZ)</i>
	Cilj 16. Spodbujati miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MP, MNZ, MJU ter MZZ)</i>
	Cilj 17. Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj <i>(Cilj se v večji meri nanaša na delokrog MZZ, vendar se pomembno prepleta z delokrogom tudi drugih ministrstev, npr. MF, MOP, MIZŠ, MGRT...)</i>

Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta

Sedmi okoljski akcijski program – splošni okoljski akcijski program Unije do leta 2020

UKREPANJE NA TREH KLJUČNIH PODROČJIH:

1. varstvo naravnega kapitala, ki je osnova gospodarske uspešnosti in blaginje ljudi;
2. spodbujanje nizkoogljičnega, z viri gospodarnega gospodarskega in družbenega razvoja;
3. varstvo zdravja ljudi pred škodljivimi vplivi, ki so posledica stanja okolja.

Na gospodarskem področju: KLJUČEN PREHOD V ZELENO GOSPODARSTVO

Na primer:

Cilj 2. Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo

Cilj 6. Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri

Cilj 7. Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije

Cilj 8. Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse

Cilj 9. Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije

Cilj 11. Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja

Cilj 12. Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe

Cilj 15. Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, ...

IN ŠTEVILNI KONKRETNI CILJI ...

DODATEK: PREGLED VSEH 11 GLOBALNIH MEGATRENDOV:

GMT 1 Razhajanje v svetovnih prebivalstvenih trendih: od 60. let prejšnjega stoletja se je svetovno prebivalstvo podvojilo na sedanjih sedem milijard in naj bi raslo tudi v prihodnje, čeprav se v razvitih državah prebivalstvo stara in ponekod upada. Nasprotno pa se prebivalstvo najmanj razvitih držav hitro povečuje.

GMT2 Na poti k bolj urbanemu svetu: danes približno polovica svetovnega prebivalstva živi na urbanih območjih, ta delež pa naj bi se do leta 2050 povečal na dve tretjini. Nadaljnja urbanizacija lahko ob ustreznih naložbah spodbudi inovativno reševanje okoljskih težav, lahko pa prinese tudi povečano rabo virov in onesnaževanje.

GMT3 Spreminjajoča se bremena bolezni in nevarnost pandemij: nevarnost izpostavljenosti novim, nastajajočim ali ponovno nastajajočim boleznim in pandemijam je povezana z revščino in se povečuje hkrati z obsegom podnebnih sprememb ter vse večjo mobilnostjo ljudi in blaga.

GMT4 Pospešene tehnološke spremembe: nove tehnologije korenito spreminjajo svet, še zlasti na področjih nano- in biotehnologije ter informacijske in komunikacijske tehnologije. To odpira priložnosti za zmanjšanje vplivov človeštva na okolje in povečanje varnosti preskrbe z viri, hkrati pa prinaša tveganja in negotovost.

GMT5 Nadaljnja gospodarska rast: medtem ko trdovratne posledice nedavne gospodarske krize še vedno dušijo gospodarski optimizem v Evropi, večina raziskav, usmerjenih v napovedi za naslednja desetletja, predvideva nadaljnjo rast svetovnega gospodarstva z vse večjo potrošnjo in rabo virov, zlasti v Aziji in Latinski Ameriki.

GMT 6 Čedalje bolj večpolarni svet: v preteklosti je bilo v svetovni proizvodnji in potrošnji vodilnih razmeroma malo držav. Danes se gospodarska moč vse bolj porazdeljuje, v ospredje prihajajo zlasti azijske države, kar vpliva na svetovno soodvisnost in trgovino.

GMT 7 Okrepljeno svetovno tekmovanje za vire: gospodarstva v obdobju rasti običajno porabijo več virov, tako obnovljivih biotskih virov kot tudi neobnovljivih zalog mineralov, kovin in fosilnih goriv. K večjemu povpraševanju prispevajo industrijski razvoj in tudi spreminjajoči se vzorci potrošnje.

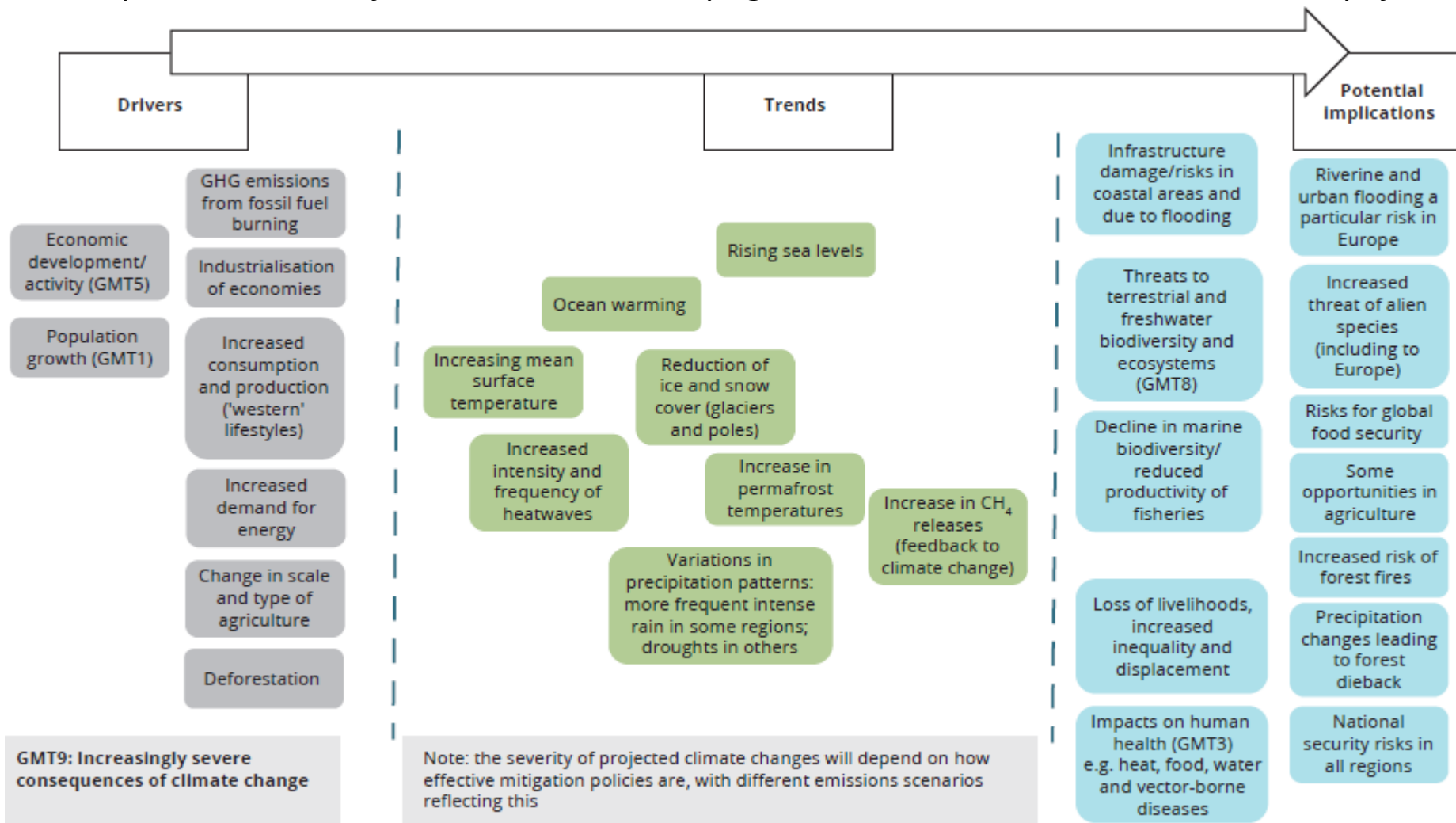
GMT 8 Vse večji pritiski na ekosisteme: rast svetovnega prebivalstva ter z njo povezane potrebe po hrani in energiji, pa tudi spreminjajoči vzorci potrošnje, bodo še naprej povzročali upadanje svetovne biotske raznovrstnosti in siromašenje naravnih ekosistemov, kar bo najbolj prizadelo revne v državah v razvoju.

GMT 9 Vse hujše posledice podnebnih sprememb: segrevanje podnebnega sistema je nedvoumno dejstvo in mnoge od sprememb, ki jih opažamo od 50. let preteklega stoletja, so brez primere v zadnjih desetletjih ali celo tisočletjih. Medtem ko se podnebne spremembe nadaljujejo, je pričakovati, da bodo hudo prizadele ekosisteme in človeško družbo (med drugim bodo vplivale na zanesljivost oskrbe s hrano, pogostost suš in ekstremnost vremenskih pojavov).

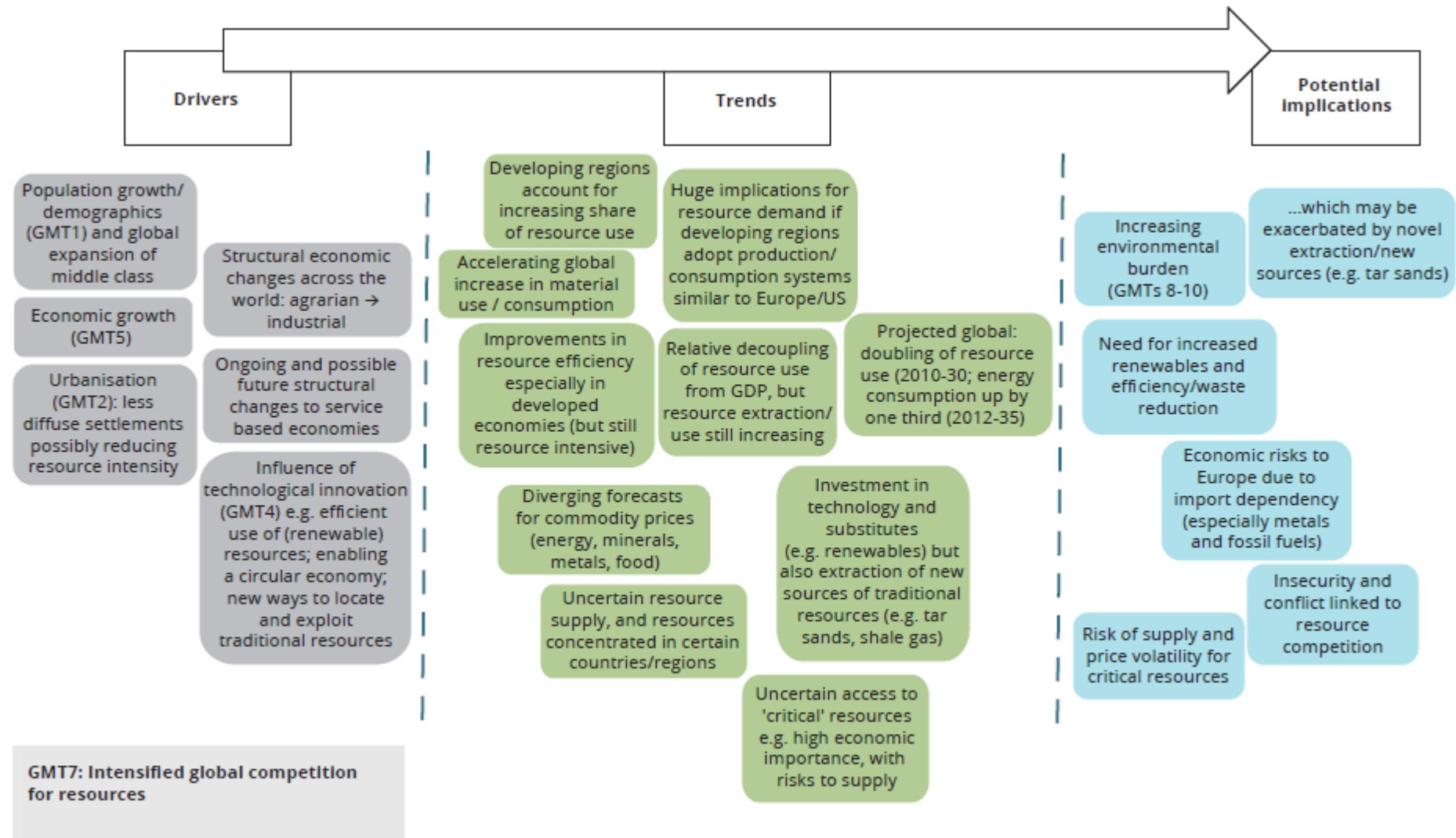
GMT10 Vse večja onesnaženost okolja: povsod po svetu so ekosistemi danes izpostavljeni kritičnim ravnam onesnaževanja z vse bolj kompleksnimi snovmi. Človekove dejavnosti, rast svetovnega prebivalstva in spreminjajoči se vzorci potrošnje so ključni povzročitelji vse hujšega obremenjevanja okolja.

GMT 11 Vse večja raznovrstnost upravljanja: neskladje med vse bolj dolgoročnimi svetovnimi izzivi, s katerimi se spoprijema družba, in bolj omejenimi pristojnostmi vlad ustvarja potrebo po dodatnih načinih upravljanja, v katerih bi pomembnejšo vlogo prepustili podjetjem in civilni družbi. Te spremembe so potrebne, vendar se v zvezi s tem zastavljajo vprašanja o usklajevanju, uspešnosti in odgovornosti.

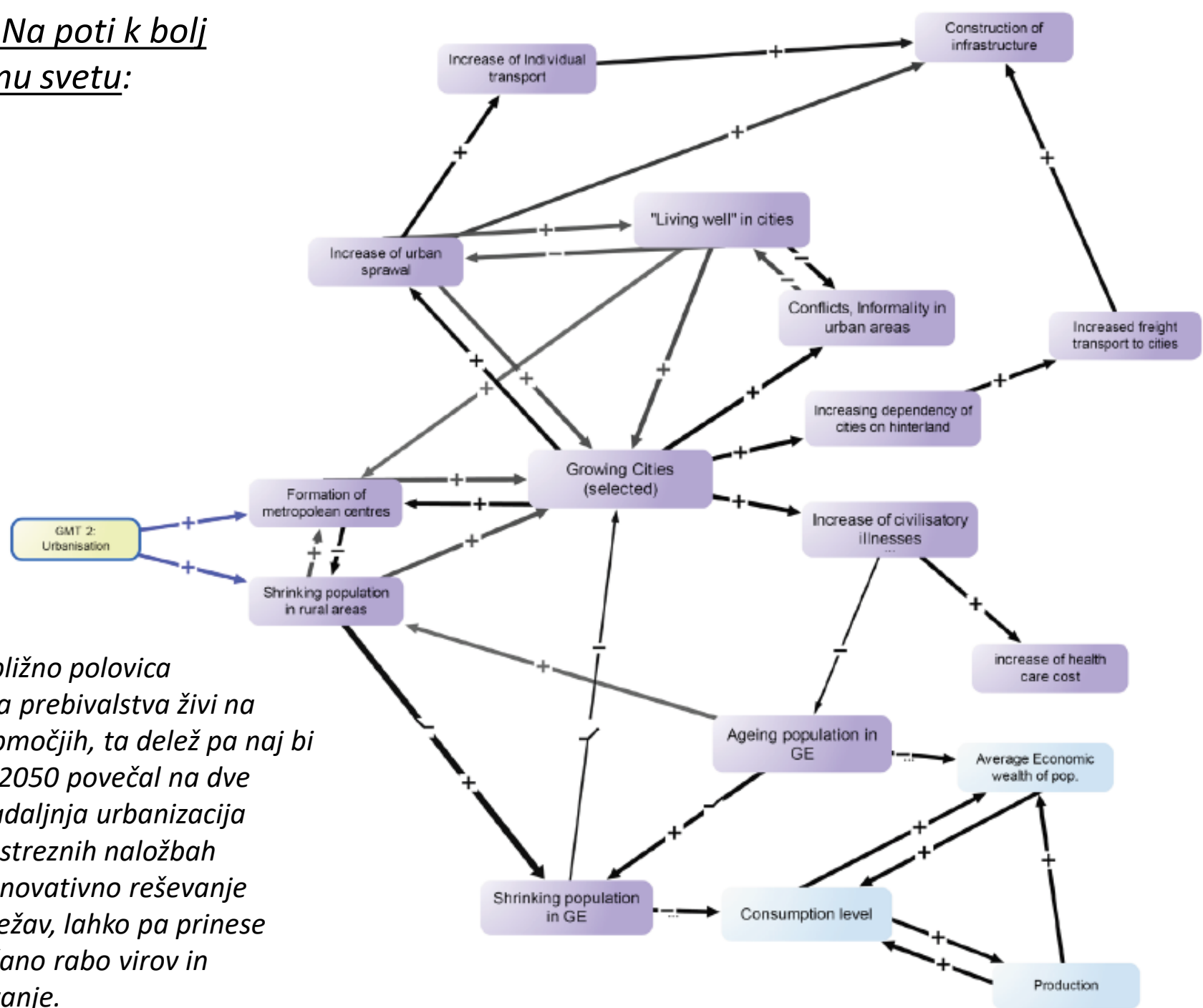
GMT 9 Vse hujše posledice podnebnih sprememb: segrevanje podnebnega sistema je nedvoumno dejstvo in mnoge od sprememb, ki jih opažamo od 50. let preteklega stoletja, so brez primere v zadnjih desetletjih ali celo tisočletjih. Medtem ko se podnebne spremembe nadaljujejo, je pričakovati, da bodo hudo prizadele ekosisteme in človeško družbo (med drugim bodo vplivale na zanesljivost oskrbe s hrano, pogostost suš in ekstremnost vremenskih pojavov).

GMT 7 Okrepljeno svetovno tekmovanje za vire: gospodarstva v obdobju rasti običajno porabijo več virov, tako obnovljivih biotskih virov kot tudi neobnovljivih zalog mineralov, kovin in fosilnih goriv. K večjemu povpraševanju prispevajo industrijski razvoj in tudi spreminjajoči se vzorci potrošnje.

GMT2 Na poti k bolj
urbanemu svetu:

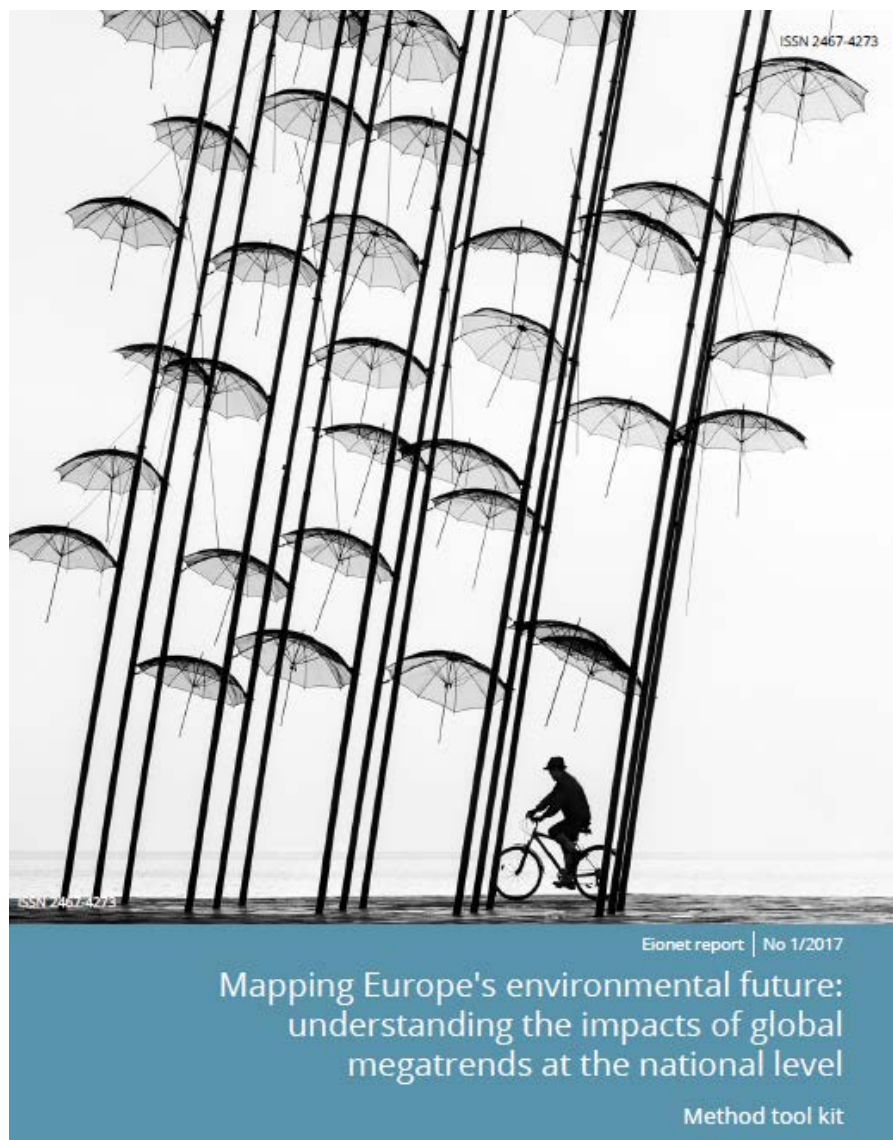

Danes približno polovica svetovnega prebivalstva živi na urbanih območjih, ta delež pa naj bi se do leta 2050 povečal na dve tretjini. Nadaljnja urbanizacija lahko ob ustreznih naložbah spodbudi inovativno reševanje okoljskih težav, lahko pa prinese tudi povečano rabo virov in onesnaževanje.

Projekt

ANALIZA VPLIVA GLOBALNIH MEGATRENDOV NA STANJE OKOLJA V SLOVENIJI

Uporabljena metodologija:

**MOP, ARSO,
zunanji izvajalec VB,
v sodelovanju z EEA**

https://www.eea.europa.eu/publications/mapping-europes-environmental-future-understanding/at_download/file

European
Environment
Agency

Eionet — European Environment
Information and Observation
Network

Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj

NEKAJ NOVIH POUDARKOV NA PODROČJU OKOLJA

(strokovnjaki Ministrstva za okolje in prostor, oktober 2016)

HOLIZEM	Nujna je celovita obravnava vplivov na okolje - nekateri ukrepi imajo lahko pozitiven učinek na doseganje nekaterih ciljev in negativen učinek na doseganje drugih ciljev varstva okolja, npr.: - kurjenje biomase onesnažuje zrak, čeprav je obnovljiv vir energije in teoretično ne prispeva k podnebnim spremembam, - spodbujanje rabe biogoriv je med drugim povzročilo povečano uničevanje tropskih pragozdov
NOVI POJMI	- Zeleno gospodarstvo - Krožno gospodarstvo (učinkovita raba virov je potrebna kot osnova krožnega gospodarstva, kjer ni odpadkov in snovi ves čas krožijo), življenjski cikel izdelkov, koncept 'nič odpadkov' (zero waste) - Nizkoogljično gospodarstvo (z nizkimi emisijami toplogrednih plinov)
VLOGA ČLOVEKA	Smiselno pri spremljanju stanja okolja obravnavati ne samo kvarne (negativne) vplive, ampak tudi potenciale človekovih aktivnosti, ki pozitivno vplivajo na stanje okolja. Napredek ne prinaša le tveganj -> tveganja prinaša rast prebivalstva v kombinaciji s potrošniškim načinom življenja.

VITR - NEKAJ NOVIH POUDARKOV NA PODROČJU OKOLJA (MOP)

ZELENO GOSPODA- RSTVO

- Razumevanje, da okoljski problemi niso le tehnični ali tehnološki problem, temveč so splet osebnih, ekonomskih, kulturnih in političnih dejavnikov, zato tudi rešitve ne morejo biti le tehnološke.
- Reševanje okoljskih problemov nam lahko predstavlja tudi **priložnost** za gospodarski razvoj (→ zeleno gospodarstvo) in družbeni razvoj.
- Kako vplivajo načini gospodarjenja in ekonomski interesi na okolje, kakšne so možnosti usklajevanja teh interesov, katere so alternativne možnosti, zlasti v povezavi z zelenim gospodarstvom (npr. kmetijstva, gozdarstva, prometa – trajnostna mobilnost!, turizma in drugih storitvenih dejavnosti, gradbeništva, kemijske tehnologije in drugih tehnologij, energetike, biotehnologije – ki je lahko sama po sebi alternativna možnost obstoječim klasičnim tehnologijam), ob tem poznavanje tudi drugih področij ukrepov (kot so trajnostni razvoj mest in podeželja ali ekonomija delitve – »sharing economy«).
- Alternativne možnosti: Dolgoročno naj bi današnji alternativni načini gospodarjenja, vključno z rabo energije, postali običajni, kar je treba posebej izpostaviti v vzgojno-izobraževalnem procesu. Načini gospodarjenja, ki so škodljivi, pa naj bi v prihodnosti postali zgolj alternativni v primeru npr. izrednih razmer.

ODPADKI

Hierarhija upravljanja z odpadki: glavni poudarek bi moral biti na **preprečevanju odpadkov**, vključno z izobraževanjem o preprečevanju nastajanja **odpadne hrane**.

Odpadki obremenjujejo okolje, v veliki meri pa so lahko koristen **vir**. Da bi to omogočili in spodbujali, lahko prispevajo že sami z ločevanjem pri odlaganju, se zavedajo potrebnosti ponovne uporabe, popravil, zmanjševanja embalaže (izbira izdelkov) ter nuje preprečevanja odpadkov .

Tematika lahkih nosilnih plastičnih vrečk.

VITR - NEKAJ NOVIH POUDARKOV NA PODROČJU OKOLJA (MOP)

PODNEBNE SPREMEMBE	- Ne le blaženje podnebnih sprememb, ampak tudi prilagajanje nanje. → zavedanje, da se z nekaterimi posledicami soočamo že danes (npr. vplivi podnebnih sprememb, na katere se moramo že danes prilagajati). - Blaženje: ne le zmanjševanje emisij TGP, ampak tudi druga področja, drugi vidiki (npr. ponori TGP).
ENERGIJA	Energija bi lahko bila bolj celovito obravnavana, mestoma kjer je navedena, pa je večinoma mišljena kot električna energija. Okoljsko naravnano gospodarjenje z energijo: s poudarkom na obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije (OVE in URE).
KAKOVOST ZRAKA	Spoznajo, da slaba kakovost zraka škodi našemu zdravju, okolju in blaginji (viri emisij onesnaževal zunanjega zraka, vpliv na zdravje ljudi, vpliv na okolje – npr. zakisljevanje in evtrofikacija, vpliv na gospodarstvo – npr. manjši donos pridelkov v kmetijstvu, manjši prirast gozda; dvojni učinek nekaterih ukrepov na okolje, npr. kurjenje biomase onesnažuje zrak, čeprav je obnovljiv vir energije in teoretično ne prispeva k podnebnim spremembam)
MEDNARODNI IN EU SISTEM VARSTVA OKOLJA IN OHRANJ. NARAVE	Pravni, politični, vloga NVO ... MEDNARODNE AKCIJE IN DEKLARACIJE, NPR.: Agenda 21, <i>milenijski razvojni cilji</i>, Agenda 2030. Okvirna konvencija ZN o spremembi podnebja, Kjotski IN Pariški sporazum. Vodna direktiva, Morska direktiva, Barcelonska konvencija. EU: Podnebno-energetski cilji (20-20-20), Energijska nalepka, SI: Poznajo ključne okoljske cilje (iz Zakona o varstvu okolja oz. nacionalnega programa varstva okolja) in predvsem načeli onesnaževalec plača in preprečevanje škode. Razumejo potrebo po okoljski regulativi (okoljevarstvena dovoljenja, presoje vplivov na okolje, biološka varnost).

Kazalci, da se svet segreva

Slika 1. Spremembe v posameznih delih podnebnega sistema (povzeto po Cook J., 2010)

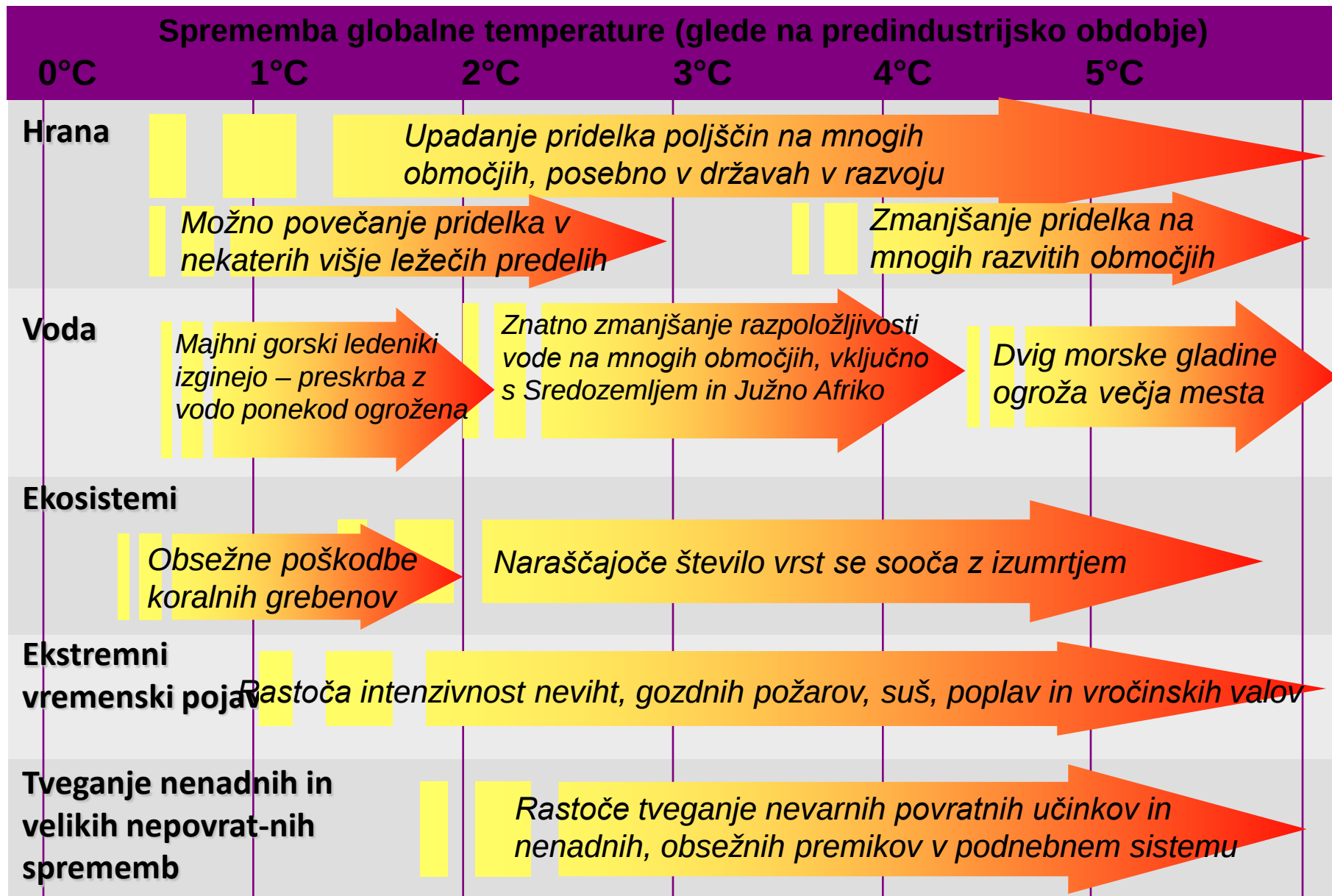
Podnebne spremembe so izmerjeno dejstvo.

Zbirno poročilo IPCC AR5 je opozorilo tudi na stopnjevanje posledic.

Glavni vzrok za podnebne spremembe so predvsem človeške dejavnosti - sprememba rabe tal in izpusti toplogrednih plinov (TGP), zlasti ogljikovega dioksida (CO₂).

97 % - 99 %

Predvideni učinki podnebnih sprememb

SLOVENIJA: EKSTREMNI VREMENSKI DOGODKI

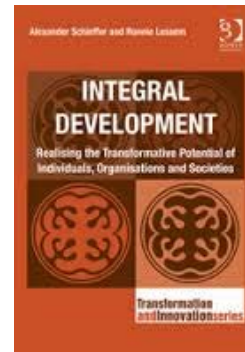
Negotovost scenarijev sprememb ekstremnih vremenskih dogodkov je še nekoliko večja kot pri spremembah povprečij. Podrobni scenariji ekstremnih dogodkov za Slovenijo so še v pripravi. Kljub temu pa vsaj za nekatere ekstremne vremenske dogodke lahko z večjo gotovostjo govorimo o spremembah. Za Slovenijo do sredine stoletja lahko pričakujemo:

- ☀ ob višji temperaturi zraka hudo vročino poleti
- ☀ večjo spremenljivost temperature in padavin poleti
- ☀ več močnih padavinskih dogodkov (na splošno več vodne pare v ozračju), večje izhlapevanje
- ☀ okrepitev hidrološkega cikla – kroženja vode
- ☀ pogostejše zdajšnje stoletne poplave (krajšanje povratne dobe ekstremnih padavin)
- ☀ zelo verjetno znatno povečanje pogostosti poletne suše
- ☀ verjetno povečanje števila dni z ugodnimi razmerami za nastanek poletnih neurij

GLOBALNI IZZIVI, tukaj in zdaj; še več, bolj intenzivni in prepleteni v prihodnosti.
Globalni odziv: Agenda 2030. Integrativne, celostne rešitve!
»Nič ni tako praktično kot dobra teorija !« Kurt Lewin

**Pristop INTEGRALNIH SVETOV:
vrednote v središču razvojnega
modela – moralno jedro. Povezujejo in
navdihujejo.
Dinamično ravnotežje med elementi
(jedro, 4 razsežnosti).**

**Vrednote (MORALNO EKONOMSKO JEDRO)
tudi v središču alternativnih ekonomskih
teorij in modelov: INTEGRALNA
EKONOMIJA.**

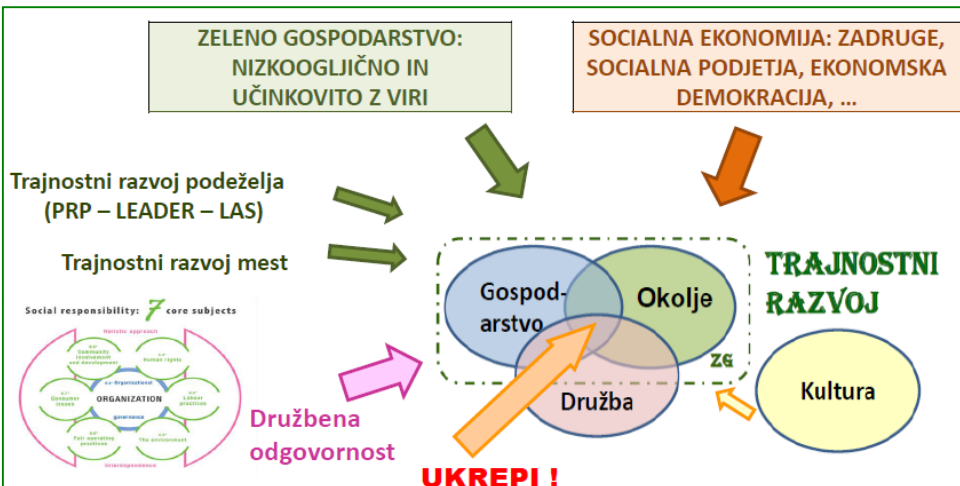
**Svetovno priznane dobre prakse:
Mondragon, Grameen, SEKEM, Canon,
Sarvodaya, Interface...) - USPEŠNI ŽE DANES.**

KLJUČNA SPOROČILA – II.

4.

Implementacija integralnega pristopa v kontekstu Evropske unije: PAMETNA INTEGRACIJA. DRUŽBENA ODGOVORNOST kot ena od politik EU za TRAJNOSTNI RAZVOJ.

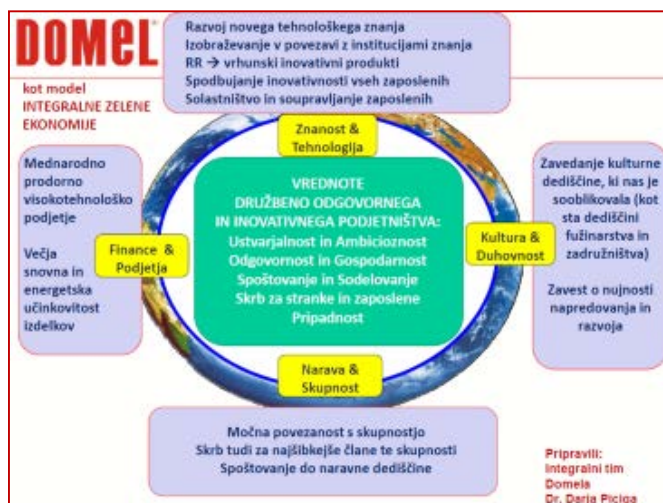

5.

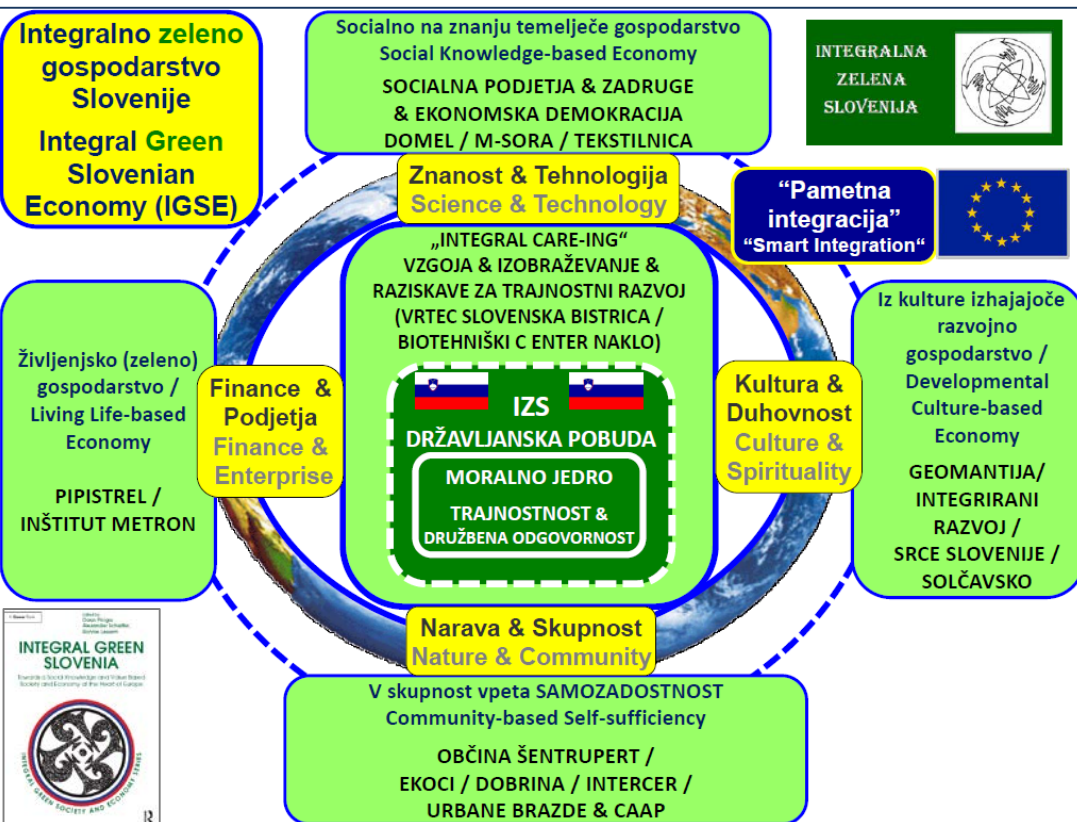
DOBRE PRAKSE integralne zelene ekonomije in družbe TUDI V SLOVENIJI (Domel, Solčavsko, Srce Slovenije, Pipistrel, Vrtec Slovenska Bistrica ...).

Vse živijo in delujejo v skladu z VREDNOTAMI.

Z INTEGRALNO teorijo smo jih RAZLOŽILI, PRVI POVEZALI V NACIONALNI MODEL in predstavili v knjigi INTEGRAL GREEN SLOVENIA.

KLJUČNA SPOROČILA – III.

6.

V knjigi IGS smo pokazali, da so na etičnih temeljih možni in uspešni RAZLIČNI EKONOMSKI PRISTOPI : od samozadostnega, na naravi in skupnosti temelječega gospodarstva preko razvojnega, v kulturo vpetega gospodarstva in socialnega, na znanju temelječega gospodarstva, do zelenega podjetništva in etičnega bančništva. Med svetovno uspešnimi podjetji iz Slovenije podrobno DOMEL in PIPISTREL: oba živita in delujeta v skladu z vrednotami DO, ki podpirajo tudi trajnostni razvoj, prehod v zeleno gospodarstvo.

TOREJ:
INTEGRALNA ZELENNA SLOVENIJA kot SOCIALNA INOVACIJA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ.
MORALNO JEDRO v središču: VREDNOTE TRAJNOSTNOSTI IN DRUŽBENE ODGOVORNOSTI.
Imamo znanje in izkušnje, druge potenciale: SLOVENIJA KOT PILOTNA DEŽELA v EU ?!

“Smart Integration”

MORALNO JEDRO
TRAJNOSTNOST
& DRUŽBENA
ODGOVORNOST

OLD ECONOMIC PARADIGM

Monocultural and Mechanistic One-World Perspective

TINA: 'There is no Alternative' to Western Capitalism

'Western' Capitalism

'Eastern' Communism

TINA !

North = Rich

South = Poor

Neoliberal
Anglo-Saxon
Capitalism

Keynesianism

GROWTH

AUSTERITY

etc.

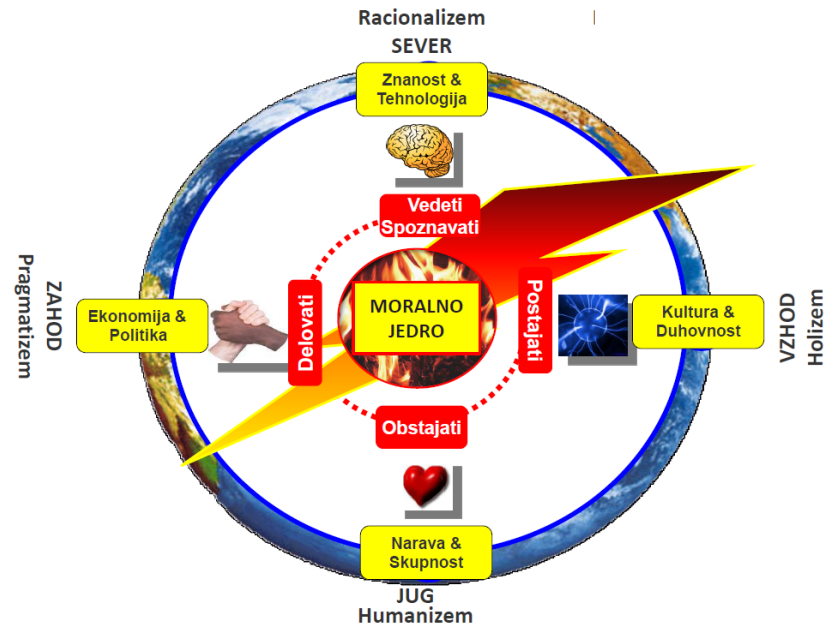

NEW ECONOMIC PARADIGM

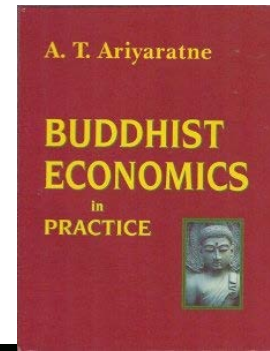
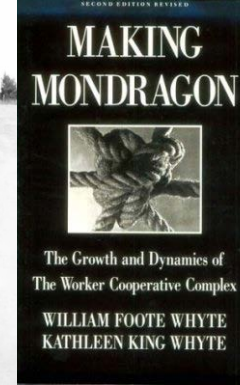
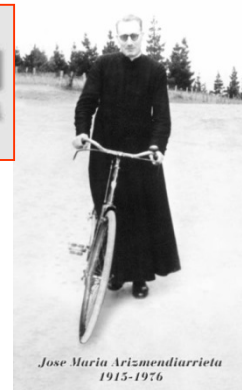
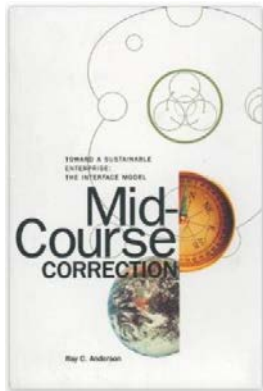
Transcultural and Systemic Four-Worlds Perspective

'There are real Alternatives'

Integral Approach to Economics

Towards a viable integral economic Perspective that works dynamically with the Richness and Diversity of the whole Variety of economic Approaches of all Worlds (culturally and archetypally), and by building on the inner Foundations of each each World

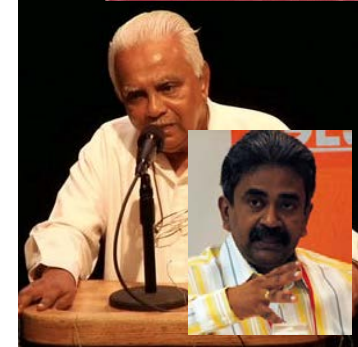

100%
OF TRIODOS BANK LOANS AND INVESTMENTS
BENEFIT SUSTAINABLE PROJECTS.

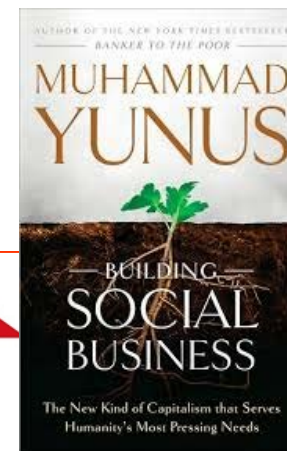

Triodos Bank

SVETOVNO
PRIZNANI
MODELI
INTEGRALNE
EKONOMIJE

Ibrahim
Abouleish

Integralna ekonomija

SOCIALNO
na znanju temelječe
GOSPODARSTVO
Zadruga MONDRAGON,
Španija

**Znanost &
Tehnologija**

RAZVOJNO
na kulturi temelječe
GOSPODARSTVO
SARVODAYA,
Šri Lanka
CANON, Japonska

**Kultura &
Duhovnost**

MORALNO EKONOMSKO JEDRO

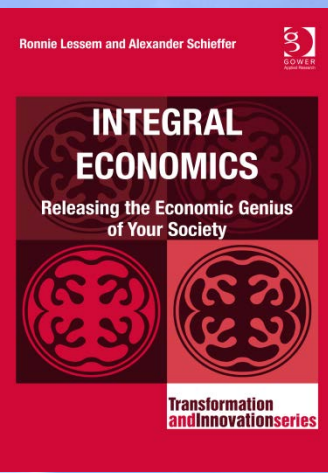
- Avtohtona ekonomija
- Budistična ekonomija
- Islamska ekonomija
- Katoliška ekonomija
- Humanistična ekonomija

**Podjetništvo
& Finance**

ŽIVLJENJSKO
na življenju
temelječe
GOSPODARSTVO
INTERFACE, USA
TRIODOS bank,
Nizozemska

**Narava &
Skupnost**

SAMOZADOSTNO na skupnosti
temelječe **GOSPODARSTVO**
SEKEM, Egypt
GRAMEEN, Bangladesh

Trajnostni razvoj Solčavskega kot model integralne zelene ekonomije

Razvoj temelji na znanju, izkušnjah in tradiciji.
(Ne)formalno izobraževanje. Študijski krožki. Izobraženi mladi.
Sodelovanje s strokovnjaki, znanstveniki in organizacijami.
Sistematičen pristop k trajnostnemu razvoju.
Kognitivni pristop – pot malih korakov. Zmerna zadržanost do novotarij.

Dobaviteljske / proizvodne
verige
(les, volna, hrana...)

Podjetništvo
Zelena
delovna
Mesta

Občina Solčava, Center
Rinka,
Logarska dolina d.o.o.

Evropski in državni razpisi

Lokalni viri

**ZNANOST IN
TEHNOLOGIJA**

MORALNO JEDRO

**Spoštovanje
NARAVE in DEDIŠČINE.**

*„Narava ni tu zato,
da bi jo spreminjali, ampak
da ona spremni nas.“*

**Interes in motivacija
domačinov za dobro
SKUPNOSTI in za njen razvoj.**

**NARAVA IN
SKUPNOST**

SOLČAVSKO = SKUPNOST
Sprejemanje različnosti.
Naravni viri. Tradicija. Prenos znanj.
Kmetijstvo. Gozdarstvo. Obrt.

**Razvojna
usmerjenost**

**Narava&kultura
dediščina**

**Zdržen
življenjski
slog**

**Center Rinka
srečevanje,
spoznavanje,
kreiranje idej**

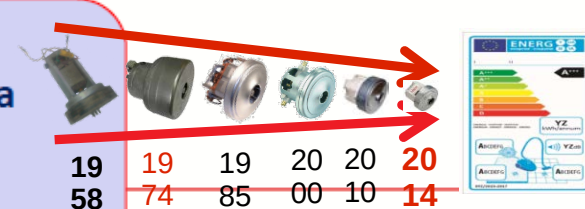
**Čezmejne povezave
in sodelovanje
obnovljeni stiki**

**KULTURA IN
DUHOVNOST**

Model pripravila:
dr. Darja Piciga &
Marko Slapnik

kot model
INTEGRALNE ZELENE
EKONOMIJE

Razvoj novega tehnološkega znanja
Izobraževanje v povezavi z institucijami znanja
RR → vrhunski inovativni produkti
Spodbujanje inovativnosti vseh zaposlenih
Solastništvo in soupravljanje zaposlenih

NAVIGATING

Mednarodno
prodorno
visokotehnološko
podjetje

Večja
snovna in
energetska
učinkovitost
izdelkov

EFFECTING

Finance &
Podjetja

Znanost &
Tehnologija

VREDNOTE
DRUŽBENO ODGOVORNEGA
IN INOVATIVNEGA PODJETNIŠTVA:
Ustvarjalnost in Ambicioznost
Odgovornost in Gospodarnost
Spoštovanje in Sodelovanje
Skrb za stranke in zaposlene
Pripadnost

Kultura &
Duhovnost

Zavedanje kulturne
dediščine, ki nas je
sooblikovala (kot
sta dediščini
fužinarstva in
zadružništva)

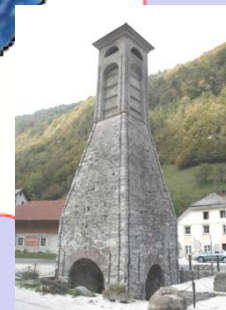
Zavest o nujnosti
napredovanja in
razvoja

EMERGING

Narava &
Skupnost

Močna povezanost s skupnostjo
Skrb tudi za najšibkejše člane te skupnosti
Spoštovanje do naravne dediščine

GROUNDING

Pripravili:
Integralni tim
Domela
Dr. Darja Piciga

Inovativnost in zelene tehnologije

style your home

